

PUX - Pedagogiskt utvecklingscentrum

Verksamhetsberättelse för 2006 (prel.)

Ett långsiktigt mål är att mötesplatsen PUX skall bidra till välutbildade lärare, som leder till väl utbildade elever, vilket i sin tur bidrar till regional utveckling. Detta kräver ömsesidiga insatser av kommunerna och Högskolan. För att initiera insatser och följa upp dessa har samverkansrådet och dess arbetsutskott haft tre respektive fyra möten, som kombinerats med visning av Högskolans nya bibliotek, information om angelägna skolfrågor i Ljusdals kommun samt presentation av "Att skriva sig till läsning" med hjälp av dator vid Kungsgårdens skola i Sandvikens kommun.

Rektorsnivån är central för samarbetet kring lärarutbildningen och detta har uppmärksammats vid ett skolledarmöte, som anordnats i Söderhamn med stort deltagande.

Under 2006 har ett stort antal samverkansprojekt och aktiviteter genomförts. Några sammanfattas nedan. På sidorna 3-5 framgår resultat enligt uppsatta mål.

Viktiga frågor under 2006

1. Fortsatt implementering av lärarutbildningen och partnerskapet
PUX samverkansråd och dess arbetsutskott har fortsatt att följa utvecklingen av samverkan om den verksamhetsförlagda utbildningen, vilket lett till utarbetande av kommungemensamma kvalitetskriterier.

Nätverksaktiviteter mellan lokala lärarutbildare och högskolans lärare har genomförts i följande ämnesgrupper: svenska, matematik, SO, religion, moderna språk, idrott och didaktik (inom allmänt utbildningsområde och skapande möten).

2. Gemensamma utvecklingsområden med koppling till forskning
Temagrupper, vari lärare på Högskolan och lärare i kommuner ingår, har fortsatt att utveckla forsknings- och utvecklingssamarbetet på ett antal områden: Den lokala kulturens påverkan på elevers studieval, Praktisk matematik i samverkan, Learning study i matematik, Matematik och naturvetenskaplig begreppsbyggnad hos barn och ungdomar i förskola/skola, IT i lärarutbildningen – partnerskap för professionell utveckling, Fysisk aktivitet i undervisningen, Induction – nya lärares arbete, Genusperspektiv i skola och högre utbildning, Läs- och skrivprocessen, Läsa, lyssna och lära – i

buller och i tystnad och Lärares ämnesdidaktiska utveckling under yrkeskarriären – historia samt ämnesdidaktik.

3. Kompetensutveckling

En gemensam studiedag genomfördes under våren för förskollärare/lärare och lärare vid högskolan i bedömning och betygssättning. Tre 5-poängskurser med deltagare från högskola och förskola/skola har genomförts till följd av detta. En av kurserna förlades till Bollnäs.

En gemensam kurs i forskningsmetodik lockade såväl lärare vid lärarutbildningen som lärare från kommunerna. Utbildning för nya lokala lärarutbildare har också genomförts.

4. Samverkan och erfarenhetsutbyte

För att ytterligare öka kunskapen bland Högskolans lärarutbildare om skolverksamheten i samverkande kommuner erbjöds två informationsdagar i Gävle. Didaktikgruppens lärare besökte Älvkarleby kommun i detta syfte. En särskild form av samarbete sker via de adjungerande adjunkter som är anställda vid två institutioner – sammanlagt åtta personer.

Tillsammans med kommunala aktörer har högskolan utvecklat och givit följande kurser som kompetensutveckling för verksamma lärare: Teknik för nybörjare 5p (uppdrag av projektet DoRiS), Naturvetenskap och genus 5p (uppdrag av projektet DoRiS), Specialpedagogik med inriktning intellektuella funktionshinder 10p (uppdrag av Gävle kommun), Grundläggande specialpedagogik med inriktning intellektuella funktionshinder 5p (uppdrag av Gävle kommun), Fysik och kemi för förskola/grundskola 5p, Didaktisk verkstad i matematik 5p, Normalitet, sexualitet och likabehandling i skolan 5p samt Bedömning och betygssättning 5p. Därutöver har en föreläsningsserie om ”Språk- läs- och skrivutveckling” genomförts.

Myndigheten för skolutveckling har köpt en processhandedarutbildning för lärare i regionens kommuner. Uppdraget gäller betyg och bedömning och i samband därmed individuella utvecklingsplaner. Grava läs- och skrivsvårigheter 10p har köpts av Specialpedagogiska institutet.

Under hösten genomfördes sju forskningspresentationer för att elever vid gymnasieskolor och komvuxenheter i regionen tillsammans med sina lärare skulle få kunskap om en del av den forskning som bedrivs vid Högskolan i Gävle.

Under vecka 44 genomfördes i samverkan med kommuner följande studiedagsprogram:

SVIT 06-lärande med stöd av IT, Naturvetenskap och teknik, Fysik, kemi, biologi eller naturvetenskap, Läs- och skrivprocesser, Matematikundervisning – dilemma och möjligheter, Utomhuspedagogik, Entreprenörsskapets didaktik och Min bakgrund, din framtid.

PUX har vidare medverkat i det s.k. NT-spåret som syftar till att främja intresset för naturvetenskapliga och tekniska studier. Bland åtgärderna kan

nämnas inrättandet av ”Upptäckarland” på högskolan, skapandet av kursen entreprenörskapets didaktik, inspirationsdagar för kommuners pedagoger i entreprenörskap, utomhuspedagogik och NT-pedagogik. Inom projektets ram har ett NTA-nätverk utvecklats inom Gävle, Sandviken respektive Älvkarleby kommun. (Se bilaga.)

Inom ramen för breddad rekrytering till högskolan kan nämnas sambruk av viss laboratorieutrustning och gemensam utbildning i samband därmed av lärare på högskolan och inom gymnasieskolan. Inom nämnda ram har även två grupper elever från två skolor utbildats i teknik under tio dagar, ”Tjejer i teknik”.

Till sist kan nämnas de fyra nummer nyhetsbrev, som publicerats på webben.

Resultat 2006

Mål	Planerad aktivitet	Resultat dec 2006
<p>I. I syfte att stärka VFU:n skall ett nytt/reviderat avtal mellan kommunerna och HiG vara klart den sista juni 2007. Arbetet skall vara påbörjat 2006.</p> <p>Vid årets slut har varje kommun en kvalitetsbeskrivning angående utbildningen av ”sina lärarstuderande”.</p> <p>Regionens skolledare och lärare/forskare inom lärarutbildningen ges möjlighet att mötas vid minst ett tillfälle under året.</p> <p>Vid alla gymnasieskolor hos samarbetskommunerna har det år 2003 gjorda förtydligandet om fadderskap följts upp.</p> <p>Vid årets slut har ledamöterna i PUX en tydlig bild av hur institutionerna arbetar med lärarutbildningen och partnerskapet.</p>	<p>Ordförande i PUX och chefen för lärarutbildningen förhandlar efter bred diskussion i kommuner och inom HiG.</p> <p>Varje kommun redovisar resultat utifrån gemensamma kvalitetskriterier vad gäller utbildningen av ”sina” lärarstuderande.</p> <p>En konferens anordnas den 6 oktober.</p> <p>Utbildningsledarna besöker gymnasieskolorna.</p> <p>Institutioner med lärarutbildning presenterar på höstmötet sitt arbete med lärarutbildningen och partnerskapet. Efter nyår lämnas en skriftlig rapport.</p>	<p>Revideringsprocessen har igångsatts i samband med att avtalet behandlats i samverkansrådet den 29 september och aktualiserats vid regionalt skolledarmöte den 6 oktober. De lokala samordnarna utarbetar förslag att ta ställning till utifrån vad som framkommit ovan.</p> <p>Kommungemensamma kvalitetskriterier har framtagits. Tio av tolv kommuner har redovisat sina resultat. Två av dessa med analys och åtgärdsprogram.</p> <p>Konferens anordnades i Söderhamn med 134 anmälda skolledare och 11 medverkande personer från Högskolan</p> <p>Ej genomfört. Påbörjas under januari 2007</p> <p>Ännu ej genomfört.</p>

<p>2. De temaområden, som är gemensamma för kommunerna och högskolan har erhållit kompletterande medel från annat håll än från högskolan.</p> <p>Alla skolledare och lärarutbildare har vid årets slut kunskap om vilken forskning som bedrivs vid lärarutbildningen i Gävle.</p> <p>Examensarbetsuppgifter kopplade till temaområdena kan identifieras inom kommunerna.</p>	<p>Äskande om tillskjutande medel från andra håll än från Lärarutbildningsnämnden</p> <p>Presentation av temaområdena vid en regional skolledarkonferens den 6 oktober</p> <p>Kunskapsområden och utvecklingen därav ska kunna återkopplas. Examensarbeten som delstudier.</p>	<p>”Praktisk matematik i samverkan” har erhållit medel från MSU, ”Induction” har erhållit medel från Vetenskapsrådet. Deltagande kommuner bidrar i temaområdena med anställdas tid och resor.</p> <p>Skolledare (ej alla) fick vid konferens den 6 oktober kunskap om tre av åtta temaområden.</p> <p>Problematiserades inför Lärarutbildningsnämnden i september och detta presenterades för skolledare den 6 oktober</p>
<p>3. Tjugofem av högskolans lärare inom lärarutbildningen har vid årets slut deltagit i kompetensutveckling anordnad av Gävleskolor.</p> <p>Högskolans lärare erbjuder kompetensutvecklingsinsatser i kommunerna.</p> <p>Alla under året ianspråkta lokala lärarutbildare har utbildning för uppdraget.</p> <p>Idén om ett gemensamt lärande har lett till minst fem konkreta aktiviteter.</p>	<p>Två utbildningsdagar för lärare på högskolan arrangeras av Gävle kommun. Den första den 26 april. Den andra under hösten.</p> <p>Prefekter efterfrågar kompetensutvecklingsinsatser utifrån behovsinventering.</p> <p>Utbildning genomförs i Hälsingland, Gästrikland och norra Uppland.</p> <p>En särskild utbildning genomförs för gymnasielärare.</p> <p>En gemensam utbildning i bedömning och betyg för lärare vid högskolan och lokala lärarutbildare</p>	<p>10 lärare vid högskolan deltog en dag i september i en presentation av gymnasieutbildningen i Gävle. För få anmälda till arrangerad dag i april, som därför ställdes in. Lärare inom didaktikgruppen besökte Älvkarleby kommun.</p> <p>Inget resultat redovisat</p> <p>Den generella delen av utbildningen 2,5 poäng, har genomförts i Gävle och Bollnäs med 44 deltagare. Alla, utom en, är klar. Den inriktningsspecifika delen fortsätter vt 07.</p> <p>56,1 procent av de nyttjade lokala lärarutbildarna hade utbildning för uppdraget (i fem kommuner).</p> <p>10 personer går med inriktning mot naturvetenskap och matematik. 11 går med inriktning mot humaniora och samhällsvetenskap.</p> <p>Studiedag om bedömning och betyg i samverkan med MSU i mars lockade nära 300 deltagare från både skolor/förskolor och högskola. Därefter deltog lärare både från kommuner och högskola i två kurser (vt resp ht) med sammanlagt 27 deltagare från kommuner och 18 från högskolan. En tredje kurs förlades till i Bollnäs och hade 25 deltagare.</p>

<p>Trettio lärare har påbörjat en kurs i forskningsmetodik.</p> <p>Minst fem kommunala magistrander antas under året.</p> <p>Sambandet med Myndigheten för skolutveckling stärks vad gäller områdena kunskap, bedömning och betyg, "LekaSpråkaLära" samt matematik.</p>	<p>En gemensam erfarenhets- och inspirationsdag i IT-didaktik för lärare vid högskolan och lärare i kommunerna den 31 oktober</p> <p>Två inspirationsdagar i "Learning Study", en i vardera Gävle och Bollnäs den 6 respektive 7 april</p> <p>Gemensam information om den reformerade gymnasieskolan</p> <p>Kurs i forskningsmetodik erbjuds alla lärare i kommunerna.</p> <p>Rekrytering görs inom tema-grupperna.</p> <p>En informations- och diskussionsdag för lokala lärarutbildare, rektorer och lärare vid Högskolan hålls angående kunskap, bedömning och betyg den 23 mars.</p> <p>Utbildning i LekaSpråkaLära pågår.</p> <p>Samarbete inom matematik har börjat.</p>	<p>I samverkan med kommunala representanter m.fl. anordnades en s.k. SVIT-dag. 35 personer plus utställare och seminariehållare var anmälda. 6 av de anmälda kom från högskolan. Bara två studenter deltog, trots att särskild inbjudan gått till dem. Åtta av tolv kommuner fanns representerade bland deltagarna.</p> <p>Båda dagarna genomförda med 59 anmälda till Gävle och 32 till Bollnäs.</p> <p>Inställd.</p> <p>11 lärare började introduktionskurs i ämnesdidaktisk forskning. 7 av dessa kommer från skolor i kommunerna.</p> <p>4 magistrander har antagits inom temagrupperna "Den lokala kulturens påverkan på elevers studieval" och 2 inom "Matematik och naturvetenskaplig begreppsbyggnad"</p> <p>Genomförd med ca 300 deltagare.</p> <p>Processledarutbildning i Ovanåker, Sandviken, Ljusdal, Söderhamn och Hudiksvall startade som uppdrag från myndigheten.</p> <p>24 förskollärare och 6 bibliotekarier från Bollnäs, Gävle, Sandviken, Söderhamn och Älvkarleby deltar. Projektet avslutas i juni 2007.</p> <p>Temagrupperna "Praktisk matematik i samverkan" har erhållit utvecklingsbidrag från myndigheten. Tierps, Älvkarleby, Gävle och Sandvikens kommuner deltog under året.</p>
<p>4. Regionens utvecklingsledare/kvalitetsledare ingår i gemensamt nätverk för kvalitetsarbete.</p> <p>Vid årets slut finns kombinationsanställningar såväl vid högskolans lärarutbildande institutioner som vid skolor i kommunerna.</p>	<p>Träffar var tredje månad</p> <p>Utlisning av adjungerade adjunkter/adjungerade lektorer</p>	<p>En träff per termin genomförd</p> <p>Fem nya adjungerade adjunkter har anställts vid P-institutionen. Två stycken finns kvar sedan tidigare. N-institutionen har haft en adjungerad adjunkt anställd.</p>

Övrig uppföljning 2006

Andel studerande som fått VFU-plats inom den del av utbildningsväsendet som de riktar sin utbildning mot

Alla studerande har fått VFU-placeringar. 98 procent på det åldersstadium de önskat. I följande inriktningar kunde inte alla få önskat åldersstadium, d.v.s. gymnasieskolan: historia 2 av 12, religion 1 av 10, svenska 1 av 14, matematik 1 av 4 och engelska 2 av 18. (Andelen som tidigare fått önskad placering: 05: 94,65 procent, 04: 100 procent och 03: 96,5 procent.)

Andel lokala lärarutbildare som genomgått "Grundkurs för lokala lärarutbildare" vid HiG eller motsvarande vid annan lärarutbildning

Andelen hos fem kommuner var 56,1 procent. Från övriga kommuner har ej rapport lämnats. (2005 var det bland sju kommuner 51,3 procent. Fortfarande svårt att se helheten i regionen.)

Antal ämnen/ämnesområden inom vilka det utvecklats nätverk mellan lokala lärarutbildare och HiG:s lärarutbildare

Ämnesgrupper som redovisat nätverksaktiviteter är svenska, matematik, SO, religion, moderna språk, idrott och didaktik (inom allmänt utbildningsområde och skapande möten)

Andel lokala lärarutbildare som kan kommunicera via e-mail (Ej mätt 2006)

(2005 hade i sex rapporterade kommuner alla lokala lärarutbildare möjlighet att kommunicera via e-mail. -04 var det 81 procent, -03 drygt 83 procent i samtliga kommuner)

Antal genomförda prioriterade kompetensutvecklingsinsatser för regionens skolors personal och antalet som genomgått dessa (ej uppdrag)

65 lärare påbörjade ht 06 utbildningen för lokala lärarutbildare (ht 05 började 85 st ,ht 04 45 st och 03 114 st)

Åren 2001-05 har 135 lokala lärarutbildare genomfört "Grundkurs för lokala lärarutbildare A" och 121 st motsvarande kurs men på nivå B. 125 st var under utbildning.

Antal studenter som genomgår yrkeslärarutbildning vid HiG

3 nya lärarstudenter med inriktning mot yrkeslärare antogs ht 06. (05 var det 14 st , 04 var det 8st och 03 var det 3st.) Inga nya yrkeslärarstudenter antas efter 2006.

Antal under ht 06 antagna studenter som genomgår lärarutbildning, inkl. förskollärrinriktning, inom Ma/No/Teknik vid HiG

Ma/No/Teknik (tidigare och senarelärare utom fsk-inriktning): Ht 06: 30 stycken. (Ht 05: 31 st, ht 04: 48 st inkl 14 st ma/sv, ht 03: 92 st, ht 02: 108 st och ht 01: 146 st)

Förskollärrinriktning med NTM-inriktning: Ht 06:79 stycken (Ht 05 var det 69 st, ht 04: 52 st, ht 03: 34 st, ht 02: 42 st och ht 01: 69 st) .

Totalt antal registrerade lärarstudenter ht 2006 var 1089. Av dessa gick 32,87 procent en inriktning som innehöll Ma, No, Bi, Fy, Ke eller Teknik. Huvuddelen därav, 22 procent, inom inriktning mot förskolan.

Andel män bland lärarstudenterna

Andelen män bland lärarstudenterna på långa programmet var, liksom året innan, 22 procent. Ungefär lika stor andel som under 2002 och 2004. Räknan man även med dem som går det korta programmet, så sjönk andelen från 38 procent 2005 till 23,89 procent 2006.

Kommentar:

Samverkan mellan kommunerna i regionen och lärarutbildningen vid Högskolan i Gävle har under 2006 tagit ännu ett steg framåt. Bl.a. kurser, studiedagar och magistrandstudier som resultat av temagrupperna vittnar om detta. Dock kan vi ännu inte se något resultat av examensarbetenas koppling till skolutveckling och forskning.

Den högre graden av engagemang för lärarutbildningen bland regionens rektorer är glädjande, men fortfarande engageras, som lokala lärarutbildare, lärare som saknar utbildning för sitt uppdrag. Närmandet mellan högskolan och förskolor/skolor kan ytterligare förbättras. Kunskapen om hur lärarutbildande institutioner arbetar med lärarutbildningen och partnerskapet kan bidra till detta liksom anställningen av adjungerad adjunkt eller lektor vid partnerskolor.

Margareta Högberg
Ordförande i PUX

Margareta Bäckström
Samordnare i PUX